

memo

Alle leden

Datum
21 januari 2019

Van
Freddie Ong

Onderwerp
Update Green Deal Duurzaamheid

Bijlage(n)
0

Doorkiesnummer
033-4608912

De verduurzaming van de GGZ-sector, wat nu?

Op 10 oktober 2018 is de Green Deal ondertekend. Sindsdien is er veel gebeurd. Met het ondertekenen heeft de GGZ sector aangegeven te willen verduurzamen, daarbij dient rekening gehouden te worden met een aantal belangrijke GGZ-kenmerkende aspecten. Dit is van belang om de verduurzaming tot 2050 succesvol te laten verlopen. Van de vier thema's zal de energietransitie de grootste impact hebben voor de GGZ aanbieders. Immers hebben vele instellingen te maken met oude gebouwen, beperkte beschikbare middelen en hebben alle instellingen te maken met prestatie gebonden financieringen.

Vervolg Green Deal

Na ondertekening van de Green Deal is er een regiegroep ingesteld, vanuit GGZ Nederland neemt Jacobine Geel deel aan dit overleg, dit doet zij samen met de beleidsadviseur duurzaamheid van GGZNL. In de regiegroep zitten vanuit alle zorgsectoren 1 bestuurder, zij hebben als gezamenlijk doel, gebaseerd op de vier duurzaamheidsthema's:

- Aangeven van de koers richting 2050;
- Signaleren van knelpunten van de leden;
- Opstellen van een strategie, hoe gaan we dit in goede banen leiden;
- Bewaken van de voortgang.

Klimaatakkoord

Tijdens de onderhandeling van het klimaatakkoord heeft de zorgsector deelgenomen aan de relevante klimaattafels. Aan de tafel Gebouwde Omgeving is de zorg vertegenwoordigd door Cathy van Beek, onder deze tafel hebben de zorgbranches samen met VWS deelgenomen aan de werkgroep utiliteitsbouw. Deze tafel hield zich bezig met de normering van de gebouwen richting 2050. Er werd gezocht naar een landelijke normering voor de gehele utiliteitsbouw (incl. de zorg), wij hebben vanuit de zorg ten alle tijden aangegeven dat dit voor onze sector niet kan. Hierdoor zijn wij uitgekomen op zogenoemde routekaarten, op sector niveau en op instellingsniveau. Wij geloven niet in een landelijke norm gezien de verschillen tussen alle maatschappelijke en commerciële sectoren. Tot slot wordt er in het klimaatakkoord gesproken over een **streefdoel** in 2030 van 49% reductie CO2 en een einddoel van 95% CO2 in 2050 ten opzichte van 1990. Om dit te realiseren zijn er een aantal stappen noodzakelijk.

Sectorale- en Instelling specifieke routekaarten

Omdat de GGZ-sector een specifieke sector is waarbij er rekening dient gehouden te worden met tal van factoren geloven wij niet in een landelijke norm dat van toepassing is voor alle GGZ aanbieders. Om die reden zijn de routekaarten geïntroduceerd.

Landelijke sectorale routekaart

Op **1 mei 2019** zal er een landelijke routekaart opgeleverd worden aan VWS. Deze routekaart wordt momenteel ontwikkeld door TNO (in opdracht van VWS) en in samenwerking met alle zorgbranches. Bij de ontwikkeling van deze routekaart is gebruik gemaakt van openbare data en reeds bestaande onderzoeken. Hierdoor zal er een landelijk beeld ontstaan van het vastgoed in de zorg met daarbij o.a. bouwjaren, energie labels, indexaties etc. Deze worden vervolgens getoetst aan de landelijke duurzaamheidsdoelstellingen: 95% CO2 reductie in 2050. Dit betreft dus een globale inschatting die noodzakelijk is voor het gesprek bij de verschillende ministeries. Deze sectorale routekaarten worden elke 4 jaar geüpdatet om de voortgang en eventuele knelpunten te kunnen monitoren, dit wordt door de brancheorganisaties ontwikkeld en bijgehouden.

Instelling specifieke routekaart

Naast de landelijke routekaart zullen ook alle instellingen een eigen routekaart richting 2050 moeten ontwikkelen. Dit is van belang om aan de bevoegde gezagen (gemeentes of uitvoeringsdiensten) te kunnen verantwoorden hoe er richting 2050 gewerkt wordt aan een CO2 neutrale vastgoedportefeuille. Naast deze verantwoording zullen de routekaarten eveneens aangeven of de doelstelling haalbaar en betaalbaar is, omdat elke instelling anders is zullen de routekaarten per instelling ook afwijken. Zo kan het zijn dat instelling A in 2035 CO2 neutraal is en instelling X pas in 2060, de instelling specifieke routekaarten moeten dit helder maken. Om deze routekaart te kunnen ontwikkelen is GGZNL samen met de andere zorgbranches, VWS, TNO & MPZ bezig met het ontwikkelen van een handleiding dat instelling gaat helpen met het opstellen van een routekaart richting 2050. Deze dient 1 mei 2019 gereed te zijn zodat alle leden kunnen starten met het opstellen van deze routekaarten.

Harmonisatie verschillende wetgeving

Een belangrijk thema binnen het klimaatakkoord voor de zorgsector is de administratieve last, deze mag gedurende de verduurzaming niet meer worden dan het al is. Zoals u weet zijn er reeds verschillende wettelijke kaders op het gebied van duurzaamheid die mogelijk van toepassing zijn op uw organisatie.

EED (Europese Energie Efficiency Richtlijn)

Een aantal van u heeft dit reeds gedaan, bij deze audit geeft u in een rapportage aan wat de plannen zijn die u gaat uitvoeren in het kader van de verduurzaming. Deze dient elke 4 jaar te worden uitgevoerd.

Milieu Thermometer Zorg (MPZ)

Een aantal van u is aangesloten bij de Milieu Platform Zorg, MPZ werkt middels een zogenoemde MTZ waarmee uw panden een duurzaamheidsscore krijgen (inclusief overige niet-gebouw gebonden zaken). Instellingen die dit hadden hoeven geen EED uit te voeren.

Informatieplicht en Besparingsplicht

Nieuw dit jaar is de invoering van de informatie- en besparingsplicht vanuit de Wet milieubeheer. Veel zogenoemd 'laaghangend fruit' wordt niet geplukt, en daarmee wordt er een enorm besparingspotentieel niet benut. Om bedrijven en instellingen te 'stimuleren' dit wel te doen is de informatie- en besparingsplicht ingevoerd. Deze plicht richt zich vooral op simpele besparingsmaatregelen waarbij de terugverdientijd veelal korter is dan 5 jaar, dit worden ook wel 'no-regret' maatregelen genoemd, immers is de betaling snel terugverdiend. De wet en besparingsplicht is echter niet nieuw en stamt uit 1993, de wet is echt nooit echt gehandhaafd.

De invoering leidt echter wel tot extra werkzaamheden, u zult als instelling per gebouw moeten aangeven wat u reeds heeft gedaan aan uw gebouw, daarnaast zult u een aantal maatregelen moeten doorvoeren indien dit van toepassing is.

U bent verplicht indien u meer dan 50.000 kWh of 25.000m³ gas verbruikt per jaar op instellingsniveau. Via de RVO vindt u meer informatie hierover.

Eén duurzaamheidsplan(!)

Er zijn vele wetten waar u in het kader van duurzaamheid aan moet voldoen. GGZ Nederland pleit voor 1 methodiek waarmee u als instelling aan alle wetten voldoet. GGZ Nederland is hiervoor samen met de andere zorgbranches hard aan werk om dit te realiseren. Ons doel is het ontwikkelen van de handleiding voor de instelling specifieke routekaart waarbij deze routekaart ook de bovenstaande punten integreert zodat u als instelling slechts één handeling hoeft uit te voeren. De gesprekken hierover zijn vol in gang en zal de komende tijd nog verdere uitwerking krijgen. Zodra hierover nieuwe ontwikkelingen zijn zult u dit van ons horen.

Platform voor duurzaamheid

GGZ Nederland is momenteel bezig met het ontwikkelen van een nieuw platform/website. Op deze website zal duurzaamheid ook een plek krijgen. Deze plek willen wij gebruiken voor onze leden om van elkaar te leren. Wij merken dat er vele initiatieven reeds uitgevoerd zijn in de GGZ sector, echter weten wij dat vaak niet van elkaar. De bereidbaarheid om elkaar te helpen is erg hoog. In 2019 zullen wij dit verder ontwikkelen en zullen een aantal leden vragen mee te denken. Via dit platform zullen wij u ook op de hoogte houden van alle ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid.

Inzet GGZ Nederland

GGZ Nederland zal de gehele transitie haar leden ondersteunen met het opzetten en uitvoeren van de duurzaamheidsdoelstellingen richting 2050. Wij pleiten voor een eerlijke en betaalbare energietransitie waarbij met name het tempo en de beschikbaarheid van middelen een belangrijke rol zullen spelen. Continuïteit van de zorg dient ten alle tijden te worden gewaarborgd. Wij hebben nog 31 jaar de tijd om te verduurzamen, echter dienen we wel nu te starten om in 2050 klaar te zijn, wacht dus niet af!

Amersfoort, GGZ Nederland
Freddie Ong